

Именно тази комплицираност в проекциите на характеризиращото циганската душевност, култура и битност предполага неговото дешифриране, дълбинното му теоретико-приложно изследване.

## При изворите на митологията

Характерът и спецификата на пространствено-времевите представи на ромите по много интересен начин присъстват в тяхното архаично митологично и съвременно мислене и поведение. Изследването на хронотопа на ромската екзистенция би позволило по-задълбочено, по цялостно и същевременно по-детайлизирано проникване в непознатите и дълбинни пластове на циганската душевност, култура и битност в различни времеви и пространствени отрязъци. Доколкото особеностите на пространствената атрибутивност на циганското съзнание и битие обуславят и катализират известна връзка и приемственост между измеренията на времето, дотолкова и анализът на някои митологични концепти би бил полезен за разкриване и осветляване на природата и особеностите на съвременната ромска душевност и самобитност. Митологични конфигурации, имащи за „рождена дата“ в своята историческа биография останали много назад във вековете времена, все още присъстват и оказват съответно влияние върху всекидневната и екстремната социална и етнична ориентация и реализация на циганите.

Разбира се, това ни най-малко не означава, че те фигурират в пределите на нашата съвременност в онзи им автентичен, архаичен и стерилен вид (спрямо тяхното съдържание, формален изказ и отчасти функционална дефинитивност), с който са били „дамгосани“ преди много векове. Но така или иначе, макар и преминавали през „филтъра“ на историческите прежеждия, макар и префасонирани под натиска на многовековно осъществявани напластявания и дифузии и на друг митологичен товар, естествено (генетично и функционално) свързан с ландшафта на онези пространства, които ромите са преодолявали през време на историческия си поход от своята прародина към новите си поселения, митологичните образи и днес са много важен фактор за етнокултурната уникалност на ромите.